De vides alienes

De vides alienes

Imma López-Pavia

LXII Premi Recvll de Narració Joaquim Ruyra, 2026

Cap de Brot
Edicions

De vides alienes va ser guardonat amb el LXII Premi Recvll de Narració Joaquim Ruyra, 2026, patrocinat per Ràdio Marina. El jurat estava format per Maria Mercè Roca (presidenta), Eloi Falguera, Josep Maria Fonalleras, Laura Masmiquel, Mònica Rabassa, Francesc Robert, Salvador Roca i Maria Àngels Vázquez (secretària).

Títol original *De vides alienes*
© 2026, Imma López-Pavia

Primera edició novembre de 2026

© de la il·lustració de la coberta Alba Barceló (@auba.barcelo)
© del pròleg Núria Cadenes

© d'aquesta edició Cap de brot edicions, SCCL
info@capdebrot.cat
www.capdebrot.cat

Imprès a Impremta Pagès (Anglès), Països Catalans - *Printed in Catalonia*

Disseny de la col·lecció Júlia Planas (@lautonoma)

Correcció Josep M. Codina i Judit Pujol
Maquetació Germán Bartolomé

ISBN 979-13-992616-0-8
Dipòsit legal GI 1373-2026

Amb la col·laboració de:

Queda totalment prohibida qualsevol forma de reproducció d'aquesta obra sense l'autorització de l'editorial. Si necessiteu fotocopiar-ne o escanejar-ne algun fragment, adreceu-vos a CEDRO o consulteu l'enllaç www.conlicencia.com

Tota ficció és autobiogràfica.
Sergi Pàmies

Només la ficció pot dir la veritat.
Arundhati Roy

Perquè la ficció és un bon lloc
des d'on explicar la realitat.
Tina Vallès

De les vides i l'amor

En una taula redona sobre l'escriptura, els autors, la majoria homes, i una jove narradora que havia publicat un llibre de contes, es preguntaven com s'escriu un llibre de relats. Era el tema del dia, però s'esplaiaven amb si interessava o no als editors un gènere que consideraven poc atractiu pel que fa a fer diners, de tots és sabut que els contes no es venen, bla, bla, bla, no m'interessa l'assumpte crematístic. Plegue. Mentrestant observava a la dreta una dona, amb l'elegància del vestit negre i la camisa blanca; aparentment nerviosa, es treia els penellons del dit índex. Tal vegada havia d'intervenir a l'acte; no aconseguia esbrinar si era una autora famosa o més aviat havia d'aclarir assumptes personals. No parava de mirar el mòbil. Ella va adonar-se'n, del meu interés; per més que m'esforçava a dissimular, la mirava d'esquitllentes, m'entretenia jugant amb el boli a la punta dels llavis com si estiguera rumiant algun pensament important.

La monotonia de l'acte ens va esclatar a la cara. Aleshores, amb els ulls aigualits i mirant la pantalla del mòbil, em va dir: «És el meu nebot, havia d'arribar avui d'un Erasmus i no ha baixat de l'avió; de fet, diu el meu germà que li asseguren que no hi ha arribat a pujar». «I no saben res d'ell?», vaig preguntar estranyada i per cortesia. Res. «Ho comprenc», vaig afegir. No sabia què dir, i en un impuls que no sabria

explicar vaig eixir darrere d'ella tan bon punt va abandonar la sala. A la cafeteria va demanar un café que no es va beure, de tant en tant remenava el sucre de la tassa i va començar a contar una història. No és aquesta però podria ser-ho. No és fàcil escriure un relat d'amors impossibles amb veus des de dins i des de fora.

Un hivern a Boston... L'escriptura també és una recerca, no saps on vas, escrius, traus tot allò que navega al teu interior entre somnis i depressions. Diuen que escriure és «el treball dels infeliços». S'obrin les comportes, inclús tot allò que no entenies i els territoris que no volies trepitjar són ara camins de gespa per on transites més o menys feliç. No escriuries si no fora que tampoc pots evitar-ho. Ja saps que el relat l'acaba el lector, la lectora, ja no és teu, no ets tu, no ets el jo que diu tu. Escarbar, en el fons, no és diferent a escriure, remenar el cullerot, refer l'ordit.

Contrapunts

Hit de road, Jack. And don't you come back.
No more, no more, no more, no more.
Ray Charles

Joan

«*Bull shit*! A la merda, me'n vaig!», em va semblar que deia mentre el director ens tombava una vegada més el projecte de final de curs. «Haurem de millorar l'estratègia», vaig xiuxiuejar, però ell ja feia via. Era dur, molta competència. Estava a punt de sonar la campana que anunciava els deu minuts de pausa per al café. No es va esperar, va fer un gest inespecífic a Kathya que tant podia ser un «adeu» com un «fins després». Era la seua companya de pis. Es va posar la jaqueta de plomes, començava la primavera però encara refrescava, i va arreplegar els papers. Ni va tancar la porta. Em va semblar un gest valent i descortés a la vegada. Depeníem d'aquesta beca i del favor del director. Amb Jeff de primeres les coses rutllaven, de fet vaig arribar a pensar que érem els seus favorits per aconseguir la beca i quedar-nos a l'acadèmia un altre trimestre, però després van augmentar les exigències. Res no li semblava bé i Marc s'entestava a ser creatiu. I plantar-li cara. «Ací les coses no van així», li deia, «no pots eixir-te'n del solc». Ara semblava ferit, estranyament ferit, feia dies que no em parlava més enllà de «sí» o «no». Monosíl·labs. Li ho diria més tard al voltant d'una

cervesa, buscaria les paraules per no furgar en la ferida. No el vaig veure més.

Kathya

Em va fer un gest estrany, semblava un «*See you*» i va fer mutis amb un posat que ara qualificaria de teatral mentre es col·locava la roba d'abric. Compartíem un apartament petit i un sofà per a veure sèries: *Mad about you*, *Senfield*, algun capítol antic de *Cheers*. M'agradava perquè era un xic silenciós a casa i extravertit quan tocava, amb el to de pell daurat d'una infantesa de sol. Quan va arribar s'estava en un apartament sense ascensor a prop de South Station, un barri de mala mort, i li vaig proposar compartir el meu amb vistes al Charles en una cantonada entre Brighton Ave i Saint Paul Street. Em vindria bé pagar menys i tenir companyia. Va acceptar a ulls clucs, era un bon xai, es veia de seguida. Una vegada, per Halloween, ens vam enrotllar, jo sortia d'una relació estranya i ell havia begut massa i el fet que només tinguérem un llit hi va ajudar, ell dormia en el sofà plegable. Tot massa previsible. A l'endemà vam deixar ben clar que no passaria res més, amics i prou. Em va confessar que estava per Jeff, era el nostre director de projecte. Aquell dia quan vaig entrar a l'apartament vaig saber de seguida que no el veuria més, no hi havia la seua olor, ni la roba al seu costat de l'armari, tot semblava més buit, net i la llum oliosa. No em va deixar cap nota. No en vaig saber res més.

De la vida amable de Jeff

Just one I knew what life was for.
ANNE SEXTON

Se'n va, així, sense més. Sense tancar la porta, amb un gest rebel que m'interpel·la. Encara recorde quan va arribar, va entrar amb retard mentre jo repartia les fitxes i començava les explicacions als nous becaris, totes aquelles normes, els llocs que s'han d'evitar de dia, els que no es poden trepitjar de nit. «Res de Park Street ni Dowtown Crossing a determinades hores», estava dient quan em vaig quedar sense alé. Vaig fer com que m'escurava la gola. Ehem, ehem! De sobte vaig rememorar totes les nits de Madrid, els llocs obscurs de suor i saliva, aquell sol calent entre les cames, les nits de disbauxa de cossos sense encontorns, de mans deleroses. Marc tenia la mirada més verda que havia vist mai i la pell daurada d'una infantesa sense preocupacions. Es va asseure al final, cosa que vaig interpretar com un gest de timidesa i vaig esperar a què vinguera a demanar-me les fitxes per preguntar-li: «*Where are you from?*». «*From Spain*», va contestar i de seguida com si s'ho haguera aprés de memòria però amb un anglés fluid, «*My name is Marc, I'm from Alacant, the city is in the south of Valencian Country, near the Mediterranian sea... It's sunny and beautiful*», va dir sense respirar, de carrereta. Vaig esclafir en una rialla per a esbandir els nervis. Jo havia estat fent un màster a Madrid als anys 80, finals de la famosa «Moguda», i hi havia conegut els cossos de joves mediterranis amb la sal a la pell. Els havia conegut com es coneix la Bíblia; va ser el meu any

de disbauxa i descobriment. Després vaig tornar-hi, vaig entrar a la companyia, em vaig casar i tinc tres fills. Fi de la història. I ara, a finals dels 90 i amb quaranta-un acabats de fer, venia Marc amb la seua boca perfecta a recordar-me aquelles nits fosques i fugaces. No les havia oblidades; de vegades, encara les somiava. Em despertava amb un desig impossible, allargava la mà i tocava les cuixes de Karen, es deixondia i cardàvem. Que dura que la tens hui, com m'agrada! Pel matí em dutxava, feia café per a dos. Oblidava l'ànsia. M'agradava estar casat amb ella, m'agradava la nostra família, els fills eren educats, m'estimava els sogres, demòcrates de tota la vida, i gaudia de la mansió a Cape Cod, aquelles vistes als blaus de l'Atlàntic. Mai no havia estat infidel, Karen era molt liberal, inquieta, no era gens puritana, li agradava el sexe, sempre estava a punt, érem feliços. I si la vida m'era amable per què preocupar-me pels somnis? Tot allò eren coses que passaven, una mena d'iniciació, pensava, errors de joventut. A més és cert que vaig passar pànic amb la sida. Tal vegada això em va salvar la vida. Res més. He de reconéixer que amb els embarassos de Karen havia tingut temptacions de tot tipus, quan ets un professor jove entre adolescents sempre hi ha oportunitats i mirades de joves becàries interessades. O efebs que et busquen els botons de la bragueta amb la mirada llanguida. Mai no els vaig donar una oportunitat. Recorde un cubà d'ulls clars que recitava versos de Reinaldo Arenas de memòria; s'havia exiliat en morir el poeta i veure que a l'illa no hi hauria mai llibertat. Era molt efeminat, gastava una llengua sensual, provocativa i cantarina, mel a l'oïda. Cants de sirena tropical. Me'l vaig traure de damunt de

seguida, el seu projecte va ser dels que no van prosperar. Va ser per aquella època quan vaig descobrir els caps de setmana a Canadà d'un company de l'àrea d'inversions. Confidències a la vora de la màquina de café. Em va confessar que era homosexual i que s'escapava a Montreal, al barri del Village, «més discret que San Francisco i més barat», deia pel capbaix. M'ho va dir amb totes les paraules però abaixant la veu; dissimulava perquè tenia els pares majors i delicats, no volia que se n'assabentaren. «Després, quan ja no hi siguen, ja veuré», deia, mentre s'esbravava en ambients gais del Village. «Vine un cap de setmana, només per veure l'ambient», va afegir. No sé si sospitava res, mai no li vaig donar pistes. De fet, vaig dir que no però em va picar el cuquet i en una ocasió que teníem un seminari el vaig acompanyar. Habitacions separades, això sí. Karen acabava de parir la nena i jo em delia per carn nova. Després de les conferències vam eixir a sopar amb uns amics seus que vivien junts, artistes plàstics, tenien ploma però eren molt discrets, mantenien tothora una conversa intel·lectual, també els interessava la política, estaven pels drets civils i tota la mandanga. Seguia la conversa amb interés mentre mirava pel local atapeït d'homes que bevien i xarraven amb total naturalitat; apropaven els cossos demostrant una confiança que jo estava molt lluny d'aconseguir. De fet estava incòmode i mirava de reüll com tractant d'endevinar qui era qui. «Tots entenem ací», em va dir John, com aclarint-me el dubte. «Tots?», vaig replicar, «jo no». Va somriure i em va aclucar l'ull. «A què has vingut, doncs?» I em vaig desinflar, vaig fer una defensa tan acalorada de la meua

família i la meua posició que semblava un republicà de llibre, ni Karen m'hauria permés una conversa així. En retornar a la rutina, el temor m'atenallava, i les meues converses semblaven impostades, de cortesia. Es podria dir que estava a punt d'entrar en pànic, no volia que el meu company poguera imaginar altres intencions que una simple i insana curiositat en aquell viatge de negocis. I va ser així com es va anar refredant la nostra amistat, no em trobava còmode i eludia les seues telefonades. Sort vaig tenir que el traslladaren a Nova York i, excepte felicitacions de Nadal, no vam tenir més contacte. I això va ser feia anys, ara la nena ja en té deu, quasi onze, i els nens són adolescents. Aigua passada que no va moure molí. El temps aigualia el desig i Karen era el coit previst, fàcil i plaent.

Marc era diferent, ho vaig saber només veure'l, era inevitable, talment com si estiguera escrit, i no he cregut mai en el destí. «Entre tu i jo podem parlar en castellà», li vaig dir, «conec el teu país, vaig viure a Madrid, guarda'm el secret». Per un instant se li van dilatar les pupil·les, tan líquides com aigua, ulls cansats de no dormir. I ho vaig saber. En aquell moment ho vaig saber: era allò que, malgrat la meua vida regalada, havia estat esperant. Em semblava que havia viscut una espècie d'hibernació i que, de sobte, estava despertant. El desig és incansable. De primeres el vaig evitar, vaig tractar que canviara de director, vaig adduir que no m'agradaven gaire els joves que presumien de creatius, jo volia gent ambiciosa, economicistes de carrera i amb ganes de guanyar diners. No hi va haver manera, a meitat de setembre me'l van adjudicar. Venia amb les

seues idees revolucionàries al despatx, sempre amb Joan, un català amic d'ell, i Kathya, la tercera en aquest triangle. Semblaven inseparables, també quan sortíem a prendre una cervesa informal. Després s'hi va afegir Natsume, quan ja tot estava a punt per al naufragi.

Durant les vesprades de divendres prescindíem de la corbata i les formalitats, buscàvem intimar amb els becaris, sobretot tractàvem d'induir-los confiança i d'ensenyar-los un estil de vida relaxat però competitiu. No gosava ni apropar-m'hi, em conformava amb mirar-lo de lluny, contemplar el seu cos desinhibit, el seu captenir, els gestos inconscients. Només a l'hora del comiat m'acostava a saludar-lo amb l'excusa de parlar una mica en castellà, «Per practicar», li deia. Empetitia la mirada en dir-me: «Hem de fer-ho més, quedem un dia a córrer junts pel parc del riu Charles i parlem». Jo feia que sí amb el cap, per cortesia, i deia adeu a la tropa. Arribava cansat a casa, esgotat d'amagar el meu desig.

Per Halloween també relaxàvem les formes i veníem disfressats, jo sempre anava de bruixot, una mena de mag Merlí. Marc va aparèixer vestit de Puck del *Somni d'una nit d'estiu*. I per a mi era això: el ple estiu. Fins a migdia vaig resistir la temptació però després dels sandvitxos i del café el vaig convocar al despatx: «Hi ha uns papers que no tinc clars; si m'acompanyes al despatx, els fem una ullada abans de la festa». Va venir darrere meu, el vaig deixar passar i vaig tancar la porta. No ho feia mai, eren les normes: entre directors i becaris, portes obertes. Començava el *political correct*, hi havia denúncies al campus de Cambridge i tot el món estava alerta. Però vaig tancar la porta i sense més

preàmbuls el vaig arrossegar contra l'arxivador, el vaig agafar de la barbeta, em vaig apropar fins a veure-li el blau verd dels ulls i el vaig besar. Pensava que m'apartaria d'una manotada, que faria un crit. Estava disposat, però, a córrer el risc i tot seguit dir-li que era un error, obrir la porta i seguir amb la vida discreta. En canvi, em va oferir els llavis, la llengua, el vaig agafar dels malucs i es va recolzar contra el meu pit. Va ser com un oferiment, com un regal que els déus, si és que existien, em feien aquella vesprada d'amor única, em va posar la mà a la bragueta. I vaig mormolar: «Ara, no. Ací, no... demà».

I li vaig donar una targeta d'un hotel on havia apuntat l'habitació i l'hora. Vaig eixir amb les orelles enceses, ell també semblava trasbalsat. La festa continuava, vaig beure fins a caure de cul, vaig haver de telefonar a Karen, que em va arreplegar disfressada de Mortícia Addams. «Mai no t'havia vist així, com m'agrada que perdes la compostura de tant en tant», xiuxiuejava mentre em deixava caure al llit i em desvestia.

A l'endemà ja estava penedit del meu atreviment. Per més que l'hotel als afores de la ciutat era totalment discret i en eixe barri no coneixia ningú, tremolava tot. Vam entrar separats i vam eixir separats. Ja no vam ser els mateixos, jo no ho era i Marc tampoc. Vaig passar la vesprada mirant-lo, tocant-lo, només podia admirar-lo, besar-lo per totes parts, ell em parlava amb mots que eren dolços i dolorosos a la vegada. No el vaig penetrar, no vaig poder, em desfeia només de tocar-li les cuixes, l'engonal, el seu sexe tan jove, l'olor de terra mullada, la suor de sal, la seua saliva. «Dolç és el riu com dolça la

saliva flairant dels llavis de l'amor», em deia que era d'un poeta àrab, com si jo el coneguera, com si m'importara. Em parlava del zèfir, un vent de ponent, em parlava en la seua llengua i m'haguera agradat entendre aquella llengua dels poetes àrabs, em parlava d'Ibn Khafaja d'Alzira, i tanta sonoritat em destarotava. «L'amor és poesia, tot és poesia», deia.

Aquella setmana vivia en un núvol, anava torbat, em semblava que despertaria i tot seria una bombolla de sabó que es desfaria entre els dits. Marc era real, però. Tan real com la cassola que vaig cremar mentre preparava unes salsitxes, el nen menut em va avisar: «Pare! La cuina es crema!». Era una flama d'amor. Ja diuen els manuals que l'estat d'enamorament no pot ser perpetu. Estava tan atarantat que no podia pensar en fred i em va venir a la ment aquell viatge a Montreal, vaig pensar en el Village, pensava en un cap de setmana per complir el desig, per caprici, perquè tota l'abstinència de tants anys bé mereixia uns dies de rauxa. Pensava que només així aquest neguit se n'aniria per l'aigüera. No era fàcil, però; estàvem a tocar del Dia d'Acció de Gràcies i era sagrat estar amb la família, a més els bitllets d'avions eren més cars, i després venien tots els desplaçaments de Nadal. Massa. Afortunadament, havia de canviar de matèria per tenir més crèdits i s'acabaria la visió beatífica de les classes. Mentrestant jo continuava pensant i rumiava tant que creia que els pensaments es materialitzarien i me'ls podria llegir tothom. Per fi, vaig trobar un lloc, una amiga ho va deixar caure en una conversa informal, ella hi havia passat un cap de setmana tranquil amb unes amigues, vaig telefonar a un hotelet a

Scituate, una ciutat petita, poc turística, de Rodhe Island, a tocar de Boston. Ni molt lluny ni massa a prop, tenia un far, un museu marítim, un *harbor* per a passejar... I unes suites quasi privades entre el bosc. Només faltava trobar l'excusa i el moment. Tot arriba, però.

I com us ho podria dir? Va ser una epifania i un bitllet per a l'infern, tot al mateix temps. Possessió absoluta. Aquell estrany desig de ser un i morir. Eros i Tànatos. Sempre és així: en el moment de començar una relació escrius el seu final. Després van venir les exigències, les telefonades a deshora, el plaer i el dolor inextricablement enganxats, massa adverbis per a un poema tan curt. I aquella lletania que Marc repetia una vegada i una altra: «Hem d'anar al Village, m'ho vas prometre, m'ho has promés». I mentint —cosa que no m'agrada— vaig aconseguir traure un cap de setmana llarg, d'aquests de festa que es trasllada a dilluns i Karen i els nens estaven amb els sogres. El Village va ser descobrir la veritat dels cossos, els dos agafats de la mà, els dos esmorzant a les terrasses entre banderes de colors, els dos bevent vi mentre les mans es buscaven per sota la taula, els dos rient amb la boca plena de besos, els dos rebolcant-nos al llit, respirant un en la boca de l'altre aquella nit eterna on tot semblava possible, on li vaig haver de dir: «Calla, calla», perquè tot allò que deia era irreal. Xiuxiuejava versos d'aquell poeta de l'amor foll, mentre deia, «vine» i més. Folls érem aquella nit que sense saber-ho va ser la darrera. Mai no he sentit una unió com aquesta, els nostres cossos de la mateixa mida. Només puc relacionar aquella sensació amb el naixement del meu primer fill, aquell primer moment d'agafar-lo en

braços després de tallar el cordó umbilical. El meu fill, la meua carn. Marc dins de la meua carn, jo dins de la seua. La mateixa respiració desbocada.

Després de tot allò, Karen va ser molt comprensiva. No és la paraula exacta ni justa, Karen m'ha deslliurat d'aquesta passió funesta, d'aquest desig de la carn que m'ofegava. «Ho sé, ho he sabut sempre», em va confessar. I em vaig sentir reconegut, acceptat com mai a la vida. I vaig retornar a ella, a la família, a la barbacoa del diumenge, als espectacles de dansa de la menuda, als caps de setmana llargs i avorrits a Cape Cod. Però ell no ho va entendre, aquell dia per les dunes, caminant amb el vent a la cara, les llàgrimes se li gelaven galta avall. Li ho vaig dir tot, la boca amarga, la respiració entretallada, l'ansietat al palmell de les mans, la suor callada. És així, la vida, ara no, però més endavant ho comprendràs i em perdonaràs. Em vaig odiar, sobretot pel to barroer de maduresa, els tòpics que gastava del temps, la mida de totes les coses. Després me'l trobava pels corredors i propiciava els encontres, els seus ulls blau verds, del color de la Granadella, deia ell, s'havien fet més obscurs, més tristos, caminava embolcallat per una foscor nova, «no puc dormir», em deia, i em preocupava la seua nova amistat amb Natsume. Era una noia problemàtica, els dos ho eren. Calia posar distància. A més el curs s'acabaria i agafaríem camins diferents. Amb el temps tot seria un record, un parèntesi. O un somni. Ara agafa l'anorac aquell que vam comprar junts a Canadà i els papers i s'alça de la cadira a meitat de l'explicació. Sap que no m'agrada tanta descortesia. El cridaré després. No, millor no el cridaré: esborraré el seu número.